לביש רבי' וסשיב כר של שבת וכר של ב"ה כולם של מצום וכו' ז"ל בעם"ת כלכם תרעה הלבתא הדלפת מושה חצוה וכו' מד שהרוחה חומר וכו' מיכם מושה מנום כשמוחל דחמר מדליקין מכר לכר דהם רבה עביד כוומים א"כ מותר

בכרות כ"כ מותר להדליק קיסם מנר של שבת כדי להדליק בה נ"ח או איפכא או הדלקה עושה חלום הדלקה במקומה בעינן מש"ה לא עשה כלום אא"א הנחה ששה

חצוב אחאי לא עשב כלום ופריק כתם כמי הרומה אומר ללרכו הוא דחדלקה אלמא דלמאי דמסקים כדלקה עושה מלוה ה"ל לטעמה דברוחב הומר ללרכו הום דחדלקה חלח טשתה הוי משום דהדלקה בתקוחה בעיכן וח"כ לחה כתב רבי' טעחם דהרוחה וכו' דלם איתחר אלא לח"ד כנחה פושה חלוה וברחב"ם דקדק בזה שכתב הדליקו בפכים והוליאו דלוק והניחו על פחח ביתו לא עשה כלום עד שידליהט במקומו חחז כנר בידו ועמד לח עשם כלום שהרואה אומר ללרכו עומד עכ"ל סנס גבי הדליקו בפנים וכו' לא כתב טעמה דברותה הלה לפי שלריך שידליקנו במקומו גם ברנ"ף ובהרא"ש ובסמ"ג איכה להקבות שכולם כתכו כדברי רבינו ונרחה ליישב שכם מפרשים דלמאי דמשניוקאמר כתם נתי כרוחה כוח חומר לנרכו כוח דחדלקה משמע דלה ס"ל כך טעמה דהדלקה במקומה בעינן לגבי הדליקה מבפנים אלה קושעה הכי הוה דהסור משום דהרומה וכו' וכחידך מימרם דרבם דחתר סיה תפום נר חנוכה וכו' דחק להעתידה אלא מטעם דהרואה וכו' למפר דקי"ל הדלקה עושה מצוה ח"כ טעם זה

ברור ומוכח טפי ובאידך דרבא דהדליקה בפנים נמי משום דהרואה וכו' ולא משים הדלקה במקומה בעינן כדקם"ד מעיקרא אלא קייל דלא בעינן הדלקה במקומה ונפקת חינה לענין נר של שבת ושל יו"ע דלית בהו תשום פרסותי ניסה כדי לחוש להרוחה וכו' דמותר הוח להדליקה תחלה ולהניחה חח"ב במקומה לחחר שכבר הודלקה דלה בעינן הדלקה בחקוחה הבל להרחב"ם גם בשל שבח ושל יום עוב סדלקם בחקומה בעיכן וכן פסקו להדיא המרדכי והאגודה בפרק ב"מ . וכבר היה אפשר לותר דלהרו"ף ודעיתיה כמי הדלקה בתקוחה בעינן ולם כחבו הך שעתם דהרואה וכו' אלא לאורויי דאף לדידן שחדליקין בפנים וההדלקה בתקוחה הוא אפ"ה לא עשה כלום תשום דהרואה וכו' אלא שקשה על זה דהיה להם להביא בם הך טעמא דהדלקה במקומה בעינן כיון ששניהם הלכה הילכך נראה עיקר כדפירש' דלסרי"ף ודעימים חידתי כך טעמת דהדלקה במקוחה בעינן. ולענין הלכה נרחה עיקר כדעת סרמב"ם דסכי חשמע פשט הסוגיה והמרדכי והאגודה נמי הכי ס"ל כדפי' ודלח כש"ם שכתב כל' רבינו ולח כתב הך טשתח דהדלקה בתקוחה בשינן ודו"ק: ורא ידליקנה חש"ו פי' שלח ימשם שלוחים להדליק עליו חבל חשה חדלקת אף להוציח חת החיש וכ"כ הסח"ג להדים בהלכות חגילה וחע"ב דבתגילה אינה חוליאה את האיש ואע"פ שנם לשם היו הנשים באותו נם שאני מקרם מגילה דהוי כקריאת התורה שאינה מוליאה את האיש וכן המנהג שהאיש סוחך על אשתו שחדלקת עליו בביתו ואפ"ם שהיא עלחה חדלקת ולא ע"י שכינו וו"ש רבינו שאף היא חייבת בה כלומר מאחר שנם היא חייבת כמו כאיש לכן יכולה להוציא את האיש וכ"כ באגודה שאם אשה יודפת לברך תדליק היא ותפשור כל בני ביחה עכ"ל ובחקלת ספרי רבינו כתוב שלף היא היחה בנם וחייבת בה : תרעו המדריק בליל ראשון מברך להדליק וכו' עד דמברך בליל שני דחם עבר ולח בירך בהגיע הומן שוב חינו מברך דעבר יומו בטל קרבנו היינו דוקם בדבר שחין זמנו נמשך אלא זמנו בעתה כגון בדיקת חמץ למ"ד דלריך לברך שהחיינו דאם עבר ובדק ולא בריך שוב אינו מברך אבל הדלקת נרות הטכה דומנו נמשך ח' לילות אם לא בירך בליל ראשון מברך אח"כ כל זמן שלא עברו ה' לילות ודלא כמהר"ש בדרשות שא"ל לברך שהחיינו גם מהר"ם מ"ן כתב בתשובהו דלריך לברך שהחיינו בליל שנייה אם לא בירך בראשונה אבל בירך שהחיינו כשראה כ"ח אע"פ שלא הדליק באותה הלילה שוב אינו מברך זמן עב"ל ופשוט הוא מידי דהוה ארואה פרי חדש ובירך שהחיינו בראייה דשוב א"ל לברך בשעת אכילה אלא שנהגו להחתין עד שעת חכילה כדלעיל בפי' רכ"ה וקי"ל נחי זמן חומרוח פי' בשוק וא"ל לחזור ולאמרו על הכום אבל אם לא בירך בליל ראשונה כלל לריך לברך בליל שנייה ואע"פ שאשתו הדליקה עליו בליל ראשונה מ"ח חידי ברכח שהחיינו לא נפטר וכסתוך יתבאר עוד . ואיכא לחידק ח"ש דאניסא מברך כל יומא ושהחיינו אינו מברך אלא חד יומא וראיתי בהג"ה שכתב דהנם היה בכל לילה מספיק השחן אבל שהחיינו אין לברך בכל לילה אפ"ם שבכל לילה מתחדש הנם לפי שכבר ברכנו אוהה לילה הרחשונה על השחן הסוח וחין בשחן מתחדש דבר חלח נעשה בו כם שהספיק

עכ"ל ועוד י"ל דברכת שהחיינו הים בחה על שמחת לבו של חדם שהגיע לומן

סדלקת כ"ח ושם סדלקת כרות א' הוא ותו דכל ח' יומא דחנוכה כחד יומא חביבי

אבל ניסא כל יותא אע"ם שכאתן א' : ודוקא שאינו עתיד לכדליק וכו' פי' שאינו

להדליק קינסם או נר של חול מנר של מלוה הן בנרות שבת הן בנרות חנוכה כן או הנחה מושה מחה ה"שדחתר רבא הדליקה בפנים והודיאה לא עשה כלום אמ"ב

להדליק קיסם מנר של שבת כדי להדליק נר אחרת של שכת וכן בנרות חנוכה אבל כר של חול אסור להדליק מנר של מצוה אמ"כ מדליק מאותה כר של חול כר אחרת של מנוה כדמוכח הסים (שם) דחין שוקלין כנגד מששר שני דינרי זהב שכ"ל ורבינו לא חשש להזכיר כר הנוכה משום דכיון דעלה קיימה ממילה משמע דכי קחמר נולם של חלום שיכול להדליק חום לום דאנר חטכה נמי קאי : בתוב בתה"ד דחפילו למ"ד מדליקין מכר לכר על ידי קינסא אם יש לחוש שיכבה הקינסא ברוח קודם שיגים לחותו כר מצוה שרוצה להדליק

מודה דמסור (ב): עה הרכתא הדלקה עושה

מלוה ולם

הנחה הכי אסיקנא בגמ' פ' ב"מ (כג י): לב"ש הילכך עששית שהיתה דולקת וכו' שם אריב"ל עששית שהיתה דולקת והולכת כל היום כולו לתוצחי שבת מכבה ומדליקה פי' רש"י שהדליק למצות

חנוכה מערב שבת למול"ש צריך לכבותה ולהדליקה לחצות כלילה :

ומ"ת לריך שידליקנה בתקום הנחתה כלומר חש"ג דחין

כנחה טושה חלוה ח"ח לריך שידליקנה במקום הנחחה וכדחיתה סתם (כב :) אחר רבא הדליקה בפנים והוציאה לא עשה כלום מפני שהרואה אומר לצרכו היא דאדלקה וכן אחר תו רבא שם היה תפום כר תנוכה לא עשה כלום חפני שהרואה אותר ללרכו הוא דנקיט לה מ"כ בשם מהרו"א ז"ל כתב בנמ"י פעם אחת ראה בב"ה שהדליק הנרות בכלי שהיו חדליקין כל השנה להחיר שבחותו כלי היו נרות חתוקנות לנ"ח ואחר שהדליק החדליק ניח סים חוליך החבל בידו להגבים הכלי להעחידה בתקומו המיוחד לו כל השנה ותחה כיד החדליק שלא יעשה כן שאש"ם ששמעו סעומדים בב"ה הברכה של חנוכה בשעת ההדלקה מ"מ הרואה שלא היה שם באותה שעה יחתר ללרכו הוא שהדליקו לכך עוה שלא יגביהנה אלא שיניחנה לחשה בפחות מי' ואמר (שעדים יש) [שעדיין יש לפקפק] ע"ו לפי שעדיין חשתחשים לאורה וכיון שהרגילו כל השנה להדליק לאורה אע"ם שאינה במקומה כיון שאין נר במקום כ"ח ב"ה שלה ישתחש נר הנוכה לשוחדים שם בחקום הנר שהיו רגילין לכך לנורך החנוכה ראוי לחדש כלי אחר ע"כ ונראה לי שתאחר שהדלקת נר בב"ה אינו אלא משום מנהג שנהגו ואין מוששין שיהיה לפני הפחח אלא לפני הכיכל אין לדקדק כום כל כך משום הנכנסים וסיוצאים ועוד שאפילו בבית אין אנו מדליקין עכשיו אלא מפני בני הבית וא"כ לפ"ז אין לחוש לעוברים ושבים כ"ש וכ"ש בב"ה שהרי כל הבאים לשם יודעים שאלו הנרות הם של חנוכה ועוד היה נראה לותר שתאתר שכבר הדליקן בחקום שחינו רחוי דהו"ל כבתה שחק זקוק לה עכ"ל:

שניקר המלוה בשעת ההדלקה לריך שיהוה בנר שועור שתן קודם שידליק וכו' כ"ל הרח" בפרק ב"ת וו"ל כיון דהדלקה עושה מלוה לריך שיתן שתן בנר כדי שיעור קודם הדלקה אבל אם בירך והדליק ואח"כ הוסיף שמן עד כדי שיעור לא יצא י"ם: ידליקנה חש"ו שם בנתרא (כג:) והשתא דאחרים הדלקה עושה חלום וכתב הר"ן הילכך הדליקה הדלקה עושה כלום וכתב הר"ן הילכך הדליקה הש"ו אע"ם שהניחה גדול לא עשה כלום חיהו כהב בעל העיטור דאם הגיע לחיטך מותר והכל חלוי במנהג כדחמרינן בירושלמי דמגילה מכחן וחילך התקינו שיהו קטנים קורון לרבים ע"כ : אבל אשה מדלקת וכו' שם בגמרת אשה ודתי מדליקה דאמר רוב"ל נשים וכתב הר"ן שגזרו העו"ג על כל הבתולות הנשוחות שיבעלו להגמון תחלה וע"י אשם נעשה נם דאמרינן במדרש דבתו של יוחנן האכילה לראש העו"ג גבינה לשכרותו

וחתכה את ראשו וברחו כולם וע"ז נהגו לאכול גבינה בחנוכה שכ"ל (ב) : תרעו הבודלים בליל ראשון חברך להדליק נר ושעשה נסים ושהחינו תלל א' ואילך חברך שתים וכו' עד אינו מברך אלם שמשה נסים בלבד פשוט בפרק ב"ח (כג י) כחוב בשבלי הלקט בחטבע ברכות שעבע ה"ר יוסף חלאתי ברכת חנוכה שטבעה להדליק טעות סופר הוא חדא דסגי ליה ע"י שליח ועוד א"כ חפני מה לא השיב רב פפי כשאחר לו רב פפא לא סגי דלאו איהו מהיל נהי דלא סגי דלאו איהו מהיל דהא כר מכוכה סגי על ידי שליח ימברכין להדליק ומפורש בפרק לולב הגזול ירושלמי כילד מכרך על כר חנוכה אקב"ו על מלוח הדלקה חנוכה עכ"ל אבל נוסחת הפוסקים הוא להדליק וכן נכנו ומאי דסני ליה ע"י שליח י"ל דכיון דלריך לאשתחופי בפריטי הו"ל כאילו אינה יכולה להתקוים ע"י אחר וכן כתב הר"ן בפ"ק דפסחים: ובו"ש ודוקא שאינו עתיד

להדליק שתיד להדלים באותו לילה שאם דעתו להדליה בביתו כאותו לילם איו צריד לברד על הראייה אלא מסדר כל שלשתו בשעם שידליה מידי דהום אסוכה דמסדר להו

לנר ע"י של הול וחשיב נר של שבת (ג) ושל ב"ה כולם של מצוח שיכול לחדליק מזה לזה וא'א ז'ל כתב כפברא ראשונה :

תרעה הלכתא הרלקה עושה מצוה ולא הנהה שאם היתה מונחת במקומה שלא לשם מצות חנוכה מדליקה שם וא'צ להסירה ולהניחה לשם מצות חנוכה הילכך עששית שהיתה דולקת כל היום לערב מכבה ומדליקה לשם מצוה ומכל מקום צריך

שידליקנה במקום הנחתה שאם הדליקה בפנים והוציאה לחוץ (א) לא יצא שתרואה אומר לצרכו הוא מדליקה וכן אם מדליקה ואוחזה בידו במקומה לא יצא שהרואה אומר לצורכו הוא אוחזה וכיון שעיקר המצוה בשעת החדלקה צריך שיחא בנר שיעור שמן קודם שידליק אבר לא ידליק ויתן שמן אח׳כ ולא ידליקנה חרש שומה

וקטן אכל אשה מדלקת שאף היא היתה בנס וחייבת בה : תרעו המדריק בליל ראשון מברך לחדליק נרשל חנוכה ושעשה נסים ושהחיינו ואם לא בירך זמן בליל ראשון כ׳ א'א הרא"ש ז'ל בתשובה דמברך בליל ב' או אימתי שיזכור מליל ראשון ואילך מברך שנים לחדלים ושעשה נסים והרואה הנרות מברך בליל ראשון שתים שעשה נסים ושהחיינו מכאן ואילך אינו מכרך אלא שעשה נסים לבד ודוקא שאינו עתיד להדליק

ואין